

Porin Mäntyluodon akkumateriaalien kierrätyslaitoksen hyönteisselvitys 2025

Sisältö

1. Johdanto	3
2. Selvitysalueen sijainti ja yleiskuvaus	3
3. Työstä vastaavat henkilöt	4
4. Inventointimenetelmät	4
4.1. Epävarmuustekijät	6
5. Kohdelajien ekologia ja suojelustatus	6
5.1. Idänkirsikorento (<i>Sympecma paedisca</i>)	6
5.2. Sirolampikorento (<i>Leucorrhinia albifrons</i>)	7
5.3. Lummelampikorento (<i>Leucorrhinia caudalis</i>)	7
5.4. Täplälampikorento (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)	7
5.5. Kyrmymerimyyriäinen (<i>Bledius spectabilis</i>)	8
5.4. Sänkiökätkökääriäinen (<i>Gynnidomorpha luridana</i>)	8
6. Tulokset ja päätelmät	8
7. Kirjallisuus ja lähteet	10

Päiväys: 27.11.2025

Tarkastaja: Jaakko Kullberg

Projektinnumero: 12015143

Raportin pohjakartat: Maanmittauslaitoksen avoin aineisto 2025

Viittaussuositus: Lehtonen, H., Pajari, T. & Solala, S. 2025:

Porin Mäntyluodon akkumateriaalien kierrätyslaitoksen hyönteisselvitys 2025. Sitowise Oy.

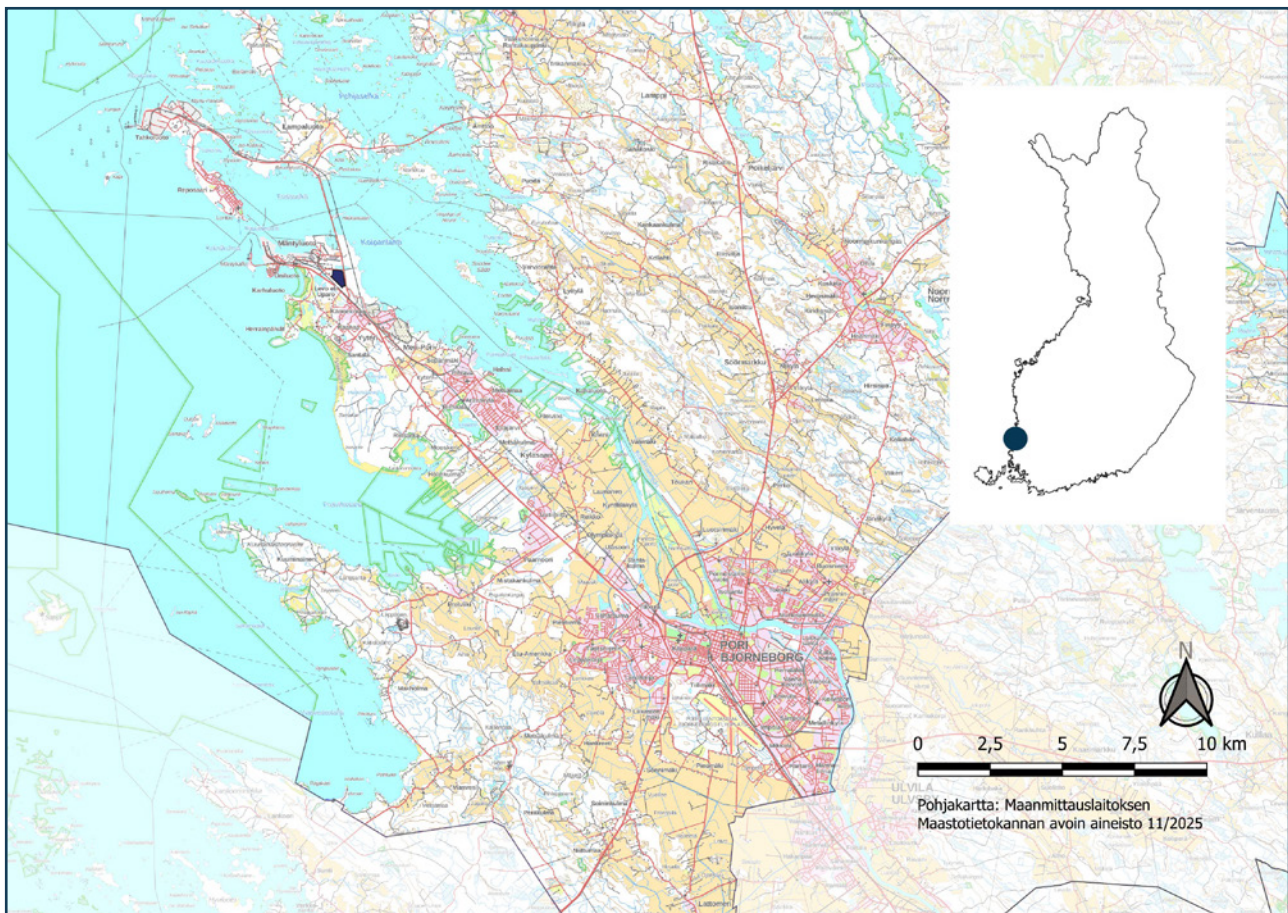
1. Johdanto

Fortum Battery Recycling Oy suunnittelee uuden akkumateriaalien kierrätyslaitoksen rakentamista Poriin Mäntyluodon alueelle. Tässä raportissa esitetään hankesuunnittelua varten Sitowise Oy:n tekemän hyönteisselvityksen tulokset. Porin selvitysalueen läheisyydessä on tehty havaintoja sekä alueella laadittujen asemakaavatyöhön liittyneiden luontoselvitysten yhteydessä vuonna 2023 että Lajitietokeskuksen aineistojen mukaan äärimmäisen harvinaisesta kylmymerimyyriäisestä sekä hyvin harvinaisesta ja silmälläpidettävästä sänkiökätkökääriäisestä. Alueella tehtiin inventointeja kahtena päivänä heinä–elokuussa 2025. Raportissa esitetään käytetyt inventointimenetelmät, epävarmuustekijät, tulokset ja päätelmät.

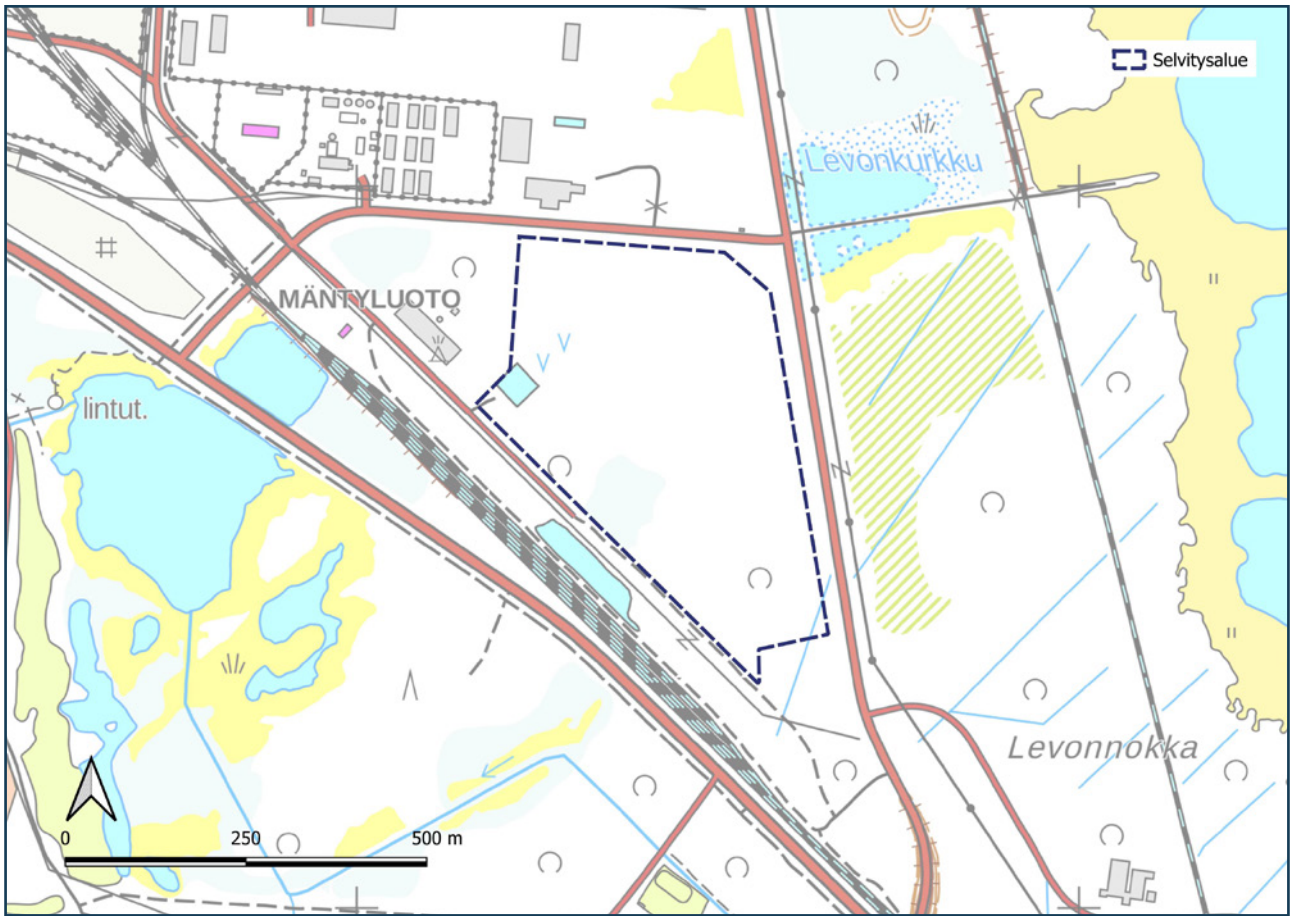
2. Selvitysalueen sijainti ja yleiskuvas

Akkumateriaalien kierrätyslaitoksen selvitysalue sijaitsee Porin ydinkeskustasta noin 20 kilometriä luoteeseen Kirrinsannan alueella (kuva 1). Selvitysalueen pinta-ala on noin 18 hehtaaria (kuva 2). Lähellä sijaitsee teollisuusalueita ja pohjoispuolella satama-alue. Junaratoja sijoittuu selvitysalueen viereen sen lounaispuolella. Selvitysalueen pohjoisrajaa sivuaa Kirrinsannantie ja itäpuolella kulkee Reposaaressa maantie. Noin puolen kilometrin etäisyydellä selvitysalueesta itään alkaa Kolpanlahden merialue, joka kuuluu Kokemäenjoen suiston Natura-alueeseen (FI0200079, SAC/SPA).

Selvitysalue on pinnanmuodoltaan tasaista suiston vanhaa maankohoamisaluetta. Kohde on

Kuva 1. Selvitysalueen (sininen alue) lähestymiskartta. Lähikunnat ovat vaaleammalla sävyllä.

Kuva 2. Selvitysalueen sijainti ja rajaus.

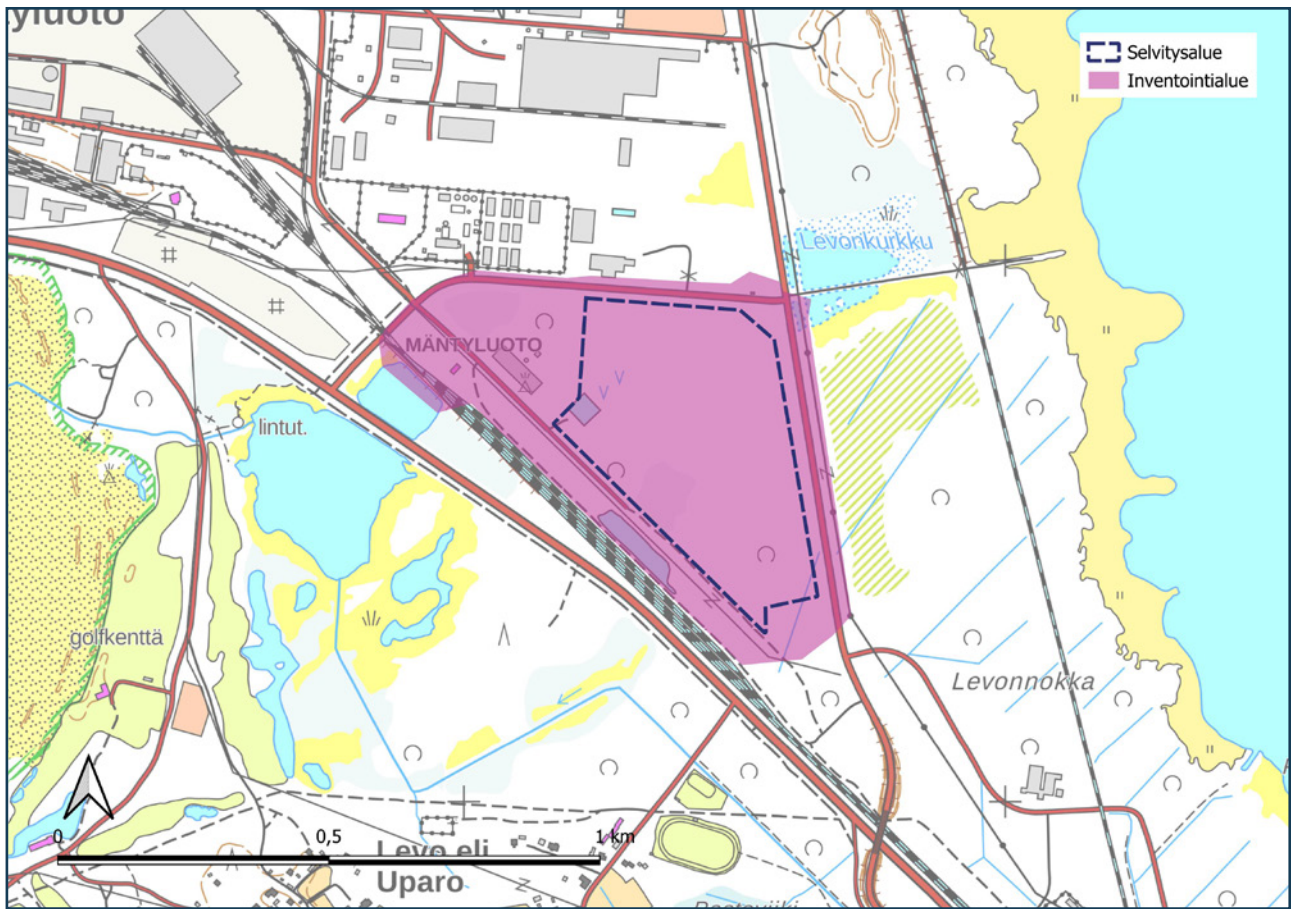
pääosin alavaa kosteikkoaluetta, jota on osin peitetty soralla. Avoin ja osin lentotuhkalla muodostettu kenttäalue on kasvillisuudeltaan matalaa. Alueen länsireuna ja eteläosat ovat pensaikkoisia ja puustoisia. Selvitysalueella ja sen lähiympäristössä on kaksi suurempaa makeavetistä lammikkoa, muutamia pienempiä vetisiä painanteita ja yksi kaivanne.

3. Työstä vastaavat henkilöt

Hyönteisselvityksen maastotöistä vastasi luontokartoittaja (EAT) Hannu Lehtonen, joka on tehnyt sudenkorento- ja hyönteisselvityksiä kolmen vuoden ajan. Raportoinnista vastasivat luontokartoittaja (EAT) Sini Solala ja biologi (biol.YO) Tarja Pajari. Molemmilla on kolmen vuoden kokemus luontoselvitysten raportoinneista. Laadunvarmistuksesta vastasi biologi (FM) Jaakko Kullberg.

4. Inventointimenetelmät

Hyönteisselvityksen inventointialue kattoi koko selvitysalueen sekä vähintään 50 metrin leveydeltä sen ulkopuolisia alueita Kirrinsannantiehen, Reposaaren maantiehen ja Mäntyluodon satama-alueelle kulkeviin junaratoihin rajautuen (kuva 3). Inventoinnit tehtiin 19.7.2025 klo 3.00–11.00 ja 27.8.2025 klo 12.00–19.45. Yhteensä inventointeihin käytettiin aikaa noin 16 tuntia.

Kuva 3. Inventointialue.

Kyrmymerimyyriäisiä (*Bledius spectabilis*) inventoitiin hiekkapohjaisilta alueilta. Etsintäkohteena olivat myyriäisille tyypilliset maahan kaivetut kolot, joiden reunoilla on kaivamisjätteenä ulos työnnettyä hiekkaa. Koloja löytettäessä niitä ja lähiympäristöä kastellaan vedellä, jolloin myyriäinen nousee esiin tunnistettavaksi. Lajin inventointi painottui ensimmäiselle maastokäynnille, jolloin kolojen etsintää tehtiin aamuhämärässä kaikilta lajin elinympäristöksi soveltuvilta alueilta. Sopivimmat kohteet tarkastettiin uudelleen toisen maastokäynnin yhteydessä.

Sänkiökätkökääriäisen (*Gynnidomorpha luridana*) mahdollisen esiintymisen selvittämiseksi tarkastettiin lajin toukkien ravintokasvien, vaikeasti toisistaan tunnistettavien peltosänkiön (*Odontites vernus*) ja punasänkiön (*Odontites vulgaris*) esiintyminen. Kasvilajeja etsittiin koko selvitysalueelta sekä sen rajojen ulkopuolelta noin 50 metrin etäisyydelle asti, sekä alueen eteläosassa sijaitsevien lampien läheisyydessä ja rautatien vierustoilla vielä hieman kauempaa.

Sudenkorentokartoituksen kohdelajeja olivat EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit idänkirsikorento (*Sympecma paedisca*), sirolampikorento (*Leucorrhinia albifrons*), lummelampikorento (*Leucorrhinia caudalis*) ja täplälampikorento (*Leucorrhinia pectoralis*). Inventoinnit tehtiin kävellen hitaasti lampien ja kosteiden painanteiden reunoja pitkin. Havainnointi tapahtui hyvissä sääolosuhteissa kiikareiden ja ammattitason kameran avulla. Huomiota kiinnitettiin sekä lentäviin että kasvillisuudessa, rungoilla ja oksilla levähtäviin korentoihin. Inventointien ajankohta heinä–elokuussa sopi

erityisesti lampikorentojen havainnointiin, mutta myös idänkirsikorentojen uusi aikuissukupolvi on lennossa heinäkuun lopulta alkaen.

Kaikista kohdelajeista dokumentoitiin maastossa yksilömäärä ja tarkka sijainti paikkatietona. Lisäksi arvioitiin elinympäristöjen soveltuvuutta lajien lisääntymispaikoiksi.

Uusimmassa luontoselvitysoppaassa ei esitetä erityisiä menetelmiä kyrmymerimyyriäis-, sänkiötkökkääriäis- tai sudenkorentoselvityksiin (Mäkelä & Salo 2023).

4.1. Epävarmuustekijät

Hyönteisselvitysten epävarmuustekijät liittyvät pääasiassa lajien elinkiertoon ja sääolosuhteisiin sekä inventointien kattavuuteen. Tässä selvityksessä kaikki kohdelajit olivat vähintään toisena selvitysjanakohtana havaittavissa. Maastoinventoinnit tehtiin lämpimissä, aurinkoisissa ja heikko-tuulisissa sääolosuhteissa (taulukko 1), jotka olivat edulliset sudenkorentojen liikkumiselle ja havaitsemiselle. Inventointipäivinä havaittiin runsaasti lentäviä korentoja useista eri lajeista. Ruskohu-kankorenon massakuoriutumisen ensimmäisenä maastopäivänä jopa hieman häiritsi kartoitusta. Koko selvitysalue sekä sitä ympäröivät alueet inventointiin kattavasti molempina päivinä. Voidaan olettaa, että olosuhteet ovat olleet otolliset myös kohdelajien lentämiselle, ja että kohdelajien lennossa olleet yksilöt on suurella todennäköisyydellä havaittu.

Taulukko 1. Inventointien päivämäärät, kellonajat ja sääolosuhteet.
Pilvisyydessä esimerkiksi 0/8 = pilvetön ja 8/8 = täyspilvinen.

Päivämäärä	Inventointi-aika	Lämpötila alussa	Lämpötila lopussa	Pilvisyys alussa	Pilvisyys lopussa	Tuuli alussa	Tuuli lopussa
19.7.2025	3.00–11.00	16 °C	25 °C	2/8	0/8	1 m/s SE	2 m/s S
27.8.2025	12.00–19.45	16 °C	16 °C	1/8	1/8	4 m /s W	2 m/s W

5. Kohdelajien ekologia ja suojelustatus

5.1. Idänkirsikorento (*Sympecma paedisca*)

Idänkirsikorentoa tavataan Suomessa paikallisena ja melko vähälukuisena lajina maan eteläisimmissä osissa, levinneisyysalueen pohjoisrajan ulottuessa Porin ja Lappeenrannan seuduille. Lajilla on menossa voimakas levittäytyminen ja yksittäishavaintoja on tehty myös pohjoisempana Oulua myöden. Lajia esiintyy monenlaisissa rehevissä tai ruoikkosisissa seisovissa vesistöissä merenlahdilta pienille lammikoille. Se suosii elinympäristöinänsä etenkin valoisia ranta-alueita, joita ympäröi sopivasti suojaisempia maastonkohtia. Aikuisena talvehtineet yksilöt ovat lennossa jo maaliskuulta alkaen ennen muiden sudenkorentojen kuoriutumista. Muninta tapahtuu huhti-toukokuussa ja uusi sukupolvi on lennossa heinäkuusta aina lokakuulle saakka. Talvehtivat yksilöt alkavat loppukesällä hakeutua talvehtimisalueiden läheisyyteen. Idänkirsikorento on EU:n luontodirektiivin liitteen IV laji (Friman 2021a, Nieminen & Ahola 2017, Suomen Lajitietokeskus 2025b, Suomen ympäristökeskus 2025).

5.2. Sirolampikorento (*Leucorrhinia albifrons*)

Sirolampikorento esiintyy yleisenä Etelä- ja Keski-Suomessa Vaasa–Joensuu-linjan eteläpuolella. Laji elää todennäköisesti harvalukuisena myös linjan pohjoispuolella, missä havainnointi on kuitenkin vähäisempää. Laji on esiintymispaikoilla useimmiten harvalukuinen. Sirolampikorento suosii metsän ympäröimiä suoreunaisia lampia ja pieniä järviä. Sen löytää varmimmin lammilta, joiden reunustoilla on rahkasammalta, saraikkoa tai varvikkoa. Lajin saalistusalueet voivat ulottua kauas lisääntymisalueesta erilaisille maa- tai kalliopohjaisille metsäaukeille. Lajin lentoaika on kesäkuun alusta jopa syyskuun loppupuolelle. Lajia uhkaavat elinympäristöjen tuhoutuminen, pirstoutuminen ja laadullinen heikentyminen. Sirolampikorento on EU:n luontodirektiivin liitteen IV laji (Friman 2023b, Nieminen & Ahola 2017, Suomen Lajitietokeskus 2025b, Syken lajiesittelyt 2025).

5.3. Lummelampikorento (*Leucorrhinia caudalis*)

Lummelampikorento on Suomessa melko harvinaisena tavattava laji, joka voi yksittäisellä esiintymispaikalla kuitenkin olla huomattavan runsaslukuinen. Sen levinneisyysalue ulottuu karkeasti Vaasa–Kajaani–Joensuu-linjan korkeudelle, mutta havaintotiedot Suomen pohjoisosista ovat puutteelliset. Lummelampikorento elää monenlaisissa rehevissä järvissä ja lammissa, joissa on runsaasti uposkasvillisuutta. Lummelampikorento vaatii nimensä mukaisesti lisääntymisalueelleen kelluslehtisiä kasveja, kuten ulpukkaa ja lummetta. Laji puuttuu lähes kokonaan ylliravinteisista vesistöistä ja virtavesistä. Lajin lentokausi ajoittuu kesäkuun puolivälistä heinäkuun loppupuolelle. Yksittäisellä esiintymispaikalla laji on usein huomattavan runsaslukuinen. Lajin taipumus asuttaa tietyssä umpeenkasvun vaiheessa olevia elinympäristöjä vaikuttaa uusien esiintymisen löytymiseen ja vanhojen häviämiseen. Uhkatekijöitä ovat rehevöityminen, liiallinen umpeenkasvu ja huolimattomat vesistöjen kunnostukset. Lummelampikorento on EU:n luontodirektiivin liitteen IV laji (Nieminen & Ahola 2017, Suomen Lajitietokeskus 2025b, Syken lajiesittelyt 2025).

5.4. Täplälampikorento (*Leucorrhinia pectoralis*)

Täplälampikorento esiintyy Suomessa pääosin maan etelä- ja keskiosissa, Pori–Jyväskylä–Parikkala-linjan eteläpuolella. Yksittäisiä havaintoja lajista on tehty myös pohjoisempana aina Oulunjärven rannalle asti, mutta havaintotiedot ovat puutteelliset. Täplälampikorento suosii muita korentolajeja ja runsaskasvustoisempia ja ravinteikkaampia vesistöjä. Laji viihtyy umpeen kasvavissa lammissa, järvissä ja merenlahdissa, joissa on runsaasti uposlehtikasvillisuutta. Ihanteellisessa elinympäristössä on melko puhdas vesi, jossa valo pääsee tunkeutumaan riittävän syvälle kellus- ja uposlehtisten kasvien lomasta. Lajin lentoaika on kesäkuun alkupuolelta heinäkuun loppuun ja sen huippu ajoittuu yleensä keskikesään. Täplälampikorento on hiljalleen runsastuva ja pohjoiseen levittäytyvä laji, joka suosii tietyssä umpeenkasvun vaiheessa olevia elinympäristöjä. Lajia uhkaavat vesistöjen rehevöityminen ja liiallinen umpeenkasvu sekä vesistöjen kunnostukset virkistyskäyttöä varten. Täplälampikorento on EU:n luontodirektiivin liitteiden II ja IV laji (Nieminen & Ahola 2017, Suomen Lajitietokeskus 2025b, Syken lajiesittelyt 2025).

5.5. Kyrmymerimyyriäinen (*Bledius spectabilis*)

Kyrmymerimyyriäinen on Suomessa hyvin harvinainen ja paikoittaisena esiintyvä kovakuoriaislaji,

joka elää lähellä vesirajaa rannikon hiekkaisilla ja kivikkoisilla alueilla. Laji suosii lämpimiä, aurinkoisia rantoja, joissa on avoimia, suolapitoisia hiekkapohjia ja vain niukasti kasvillisuutta. Aikuiset osaavat lentää, mutta laji viettää suurimman osan elämästään maaperässä tai sen pinnalla. Toukat elävät emon kaivamassa kolossa, missä emo suojelee jälkeläisiään tulvavedeltä ja loiseläimiltä. Uhkatekijöitä ovat rantojen umpeenkasvu, rakentaminen ja ihmistoiminnan aiheuttama häiriö. Lajin säilyminen edellyttää avoimien hiekkarantojen hoitoa ja luonnontilaisen rantavyöhykkeen säilyttämistä. Kyrmymerimyyriäinen on uhanalaisuusluokaltaan äärimmäisen uhanalainen (CR) (Hyvärinen ym. 2019, Suomen Lajitietokeskus 2025a, Wyatt 1986, Wyatt & Foster 1988, Wyatt & Foster 1989).

5.6. Sänkiökätkökääriäinen (*Gynnidomorpha luridana*)

Sänkiökätkökääriäinen on pienikokoinen perhoslaji, joka elää avoimilla, kuivilla ja hiekkapohjaisilla alueilla, kuten niityillä, pientareilla ja sänkipelloilla. Laji on sidoksissa kasvilajeihin, joiden siemenkotia toukat käyttävät ravinnokseen. Suomessa se on hyvin harvinainen ja esiintyy paikoittaisena Etelä- ja Lounaisrannikolla, pohjoisimman esiintymän ollessa Porissa. Aikuiset yksilöt lentävät kesäkuusta elokuuhun, ja toukat kehittyvät peltosänkiön (*Odontites vernus*) siemenkodissa. Lajin oletetaan hyväksyvän ravintokasvikseen myös punasänkiön (*Odontites vulgaris*). Laji suosii lämpimiä, aurinkoisia paikkoja, joissa on niukasti kasvillisuutta ja runsaasti paljasta maata. Laji kärsii maatalouden tehostumisesta, sänkipeltojen vähenemisestä, avoimien hiekkamaiden umpeenkasvusta ja torjunta-aineiden käytöstä. Sen säilyminen edellyttää avoimien hiekkamaiden hoitoa, perinteisen maatalouskäytön jatkumista ja torjunta-aineiden käytön vähentämistä. Sänkiökätkökääriäinen on uhanalaisuusluokaltaan silmälläpidettävä (NT) (Hyvärinen ym. 2019, Jalava 2025, Suomen Lajitietokeskus 2025b).

6. Tulokset ja päätelmät

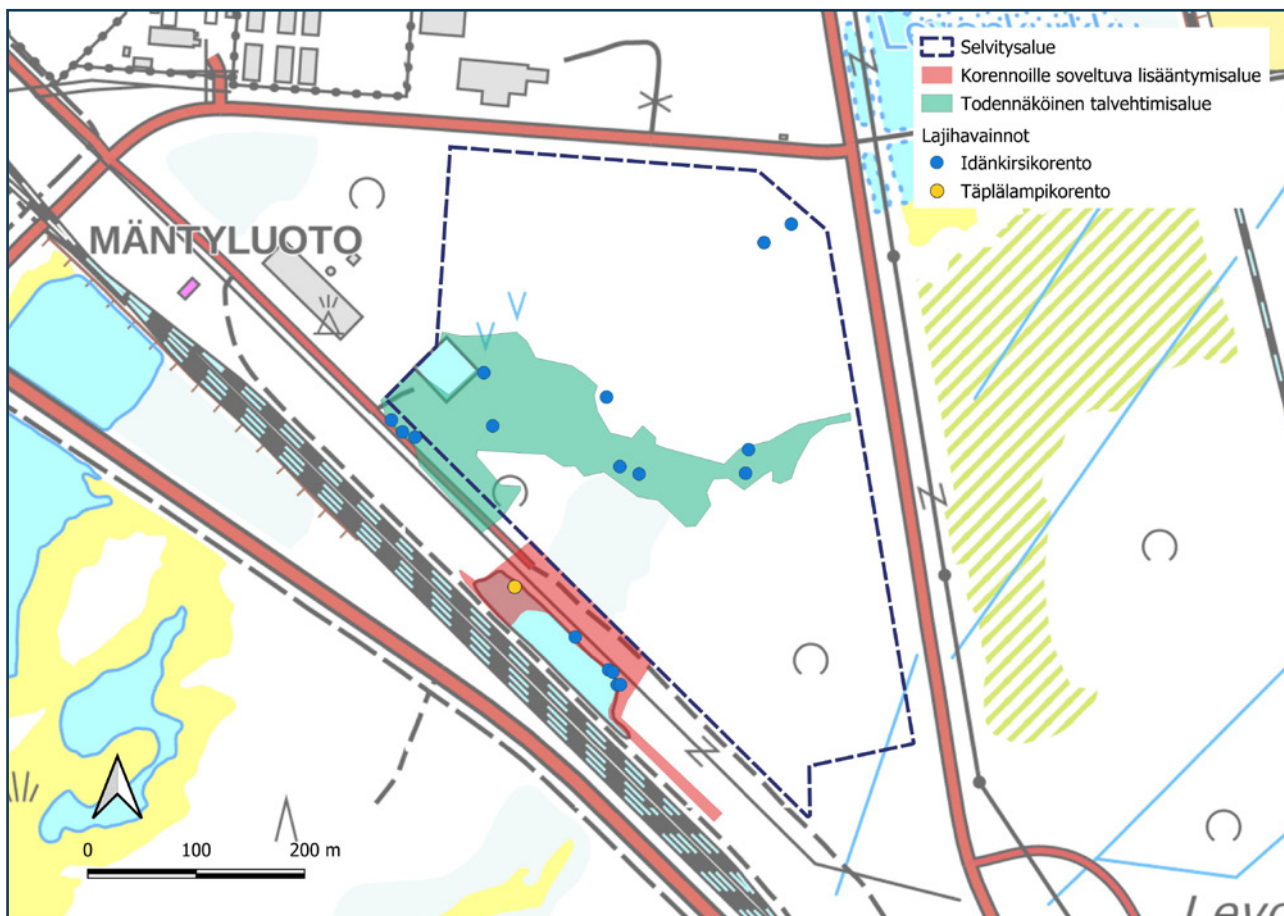
Maastoinventoinneissa havaittiin EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajeista yksi koirasyksilö täplälampikorentoa (*Leucorrhinia pectoralis*) 19.7.2025 ja 17 yksilöä idänkirsikorentoa (*Sympecma paedisca*) 27.8.2025 (kuva 4). Idänkirsikorento esiintyy alueella runsaana. Havaintojen ja maastokatselmuksen perusteella rajattiin korennoille soveltuva lisääntymisalue ja idänkirsikorenon levähdys- ja todennäköinen talvehtimisalue (kuva 5), jotka tulee huomioida alueen käytössä. Luontodirektiivin mukaan korentojen levähdyspaikka käsittää rantaa ympäröivän suojaavan kasvillisuuden, mihin aikuiset suojautuvat yöksi tai sateen ajaksi. Levähdyspaikkaan tulisi sisällyttää myös lisääntymispaikoista usein täysin erillään olevat talvehtimispaikat, mutta talviaikaisten havaintojen puuttumisen vuoksi niitä ei useinkaan voida määritellä tarkasti. Sekä lisääntymis- että talvehtimisalueita koskee levähdyspaikkojen hävittämis- ja heikentämiskielto (Nieminen & Ahola 2017). Selvitysalueen länsisosan neliönmallinen lampi ei vaikuta korennoille sopivalta lisääntymispaikalta, mutta täytetyllä kenttäalueella ja sen eteläpuolella on sopivaa ruokailuympäristöä. Selvitysalueen koilliskulmassa havaitut idänkirsikorennot ovat saattaneet tulla Levonkurkun lammelta, jolta on aikaisempia havaintoja lajista (kuva 6).

Kattavista etsinnöistä huolimatta inventointialueelta ei tehty lainkaan havaintoja äärimmäisen uhanalaisesta kyrmymerimyyriäisestä (*Bledius spectabilis*) tai lajin kaivamista käytävistä, eikä hy-

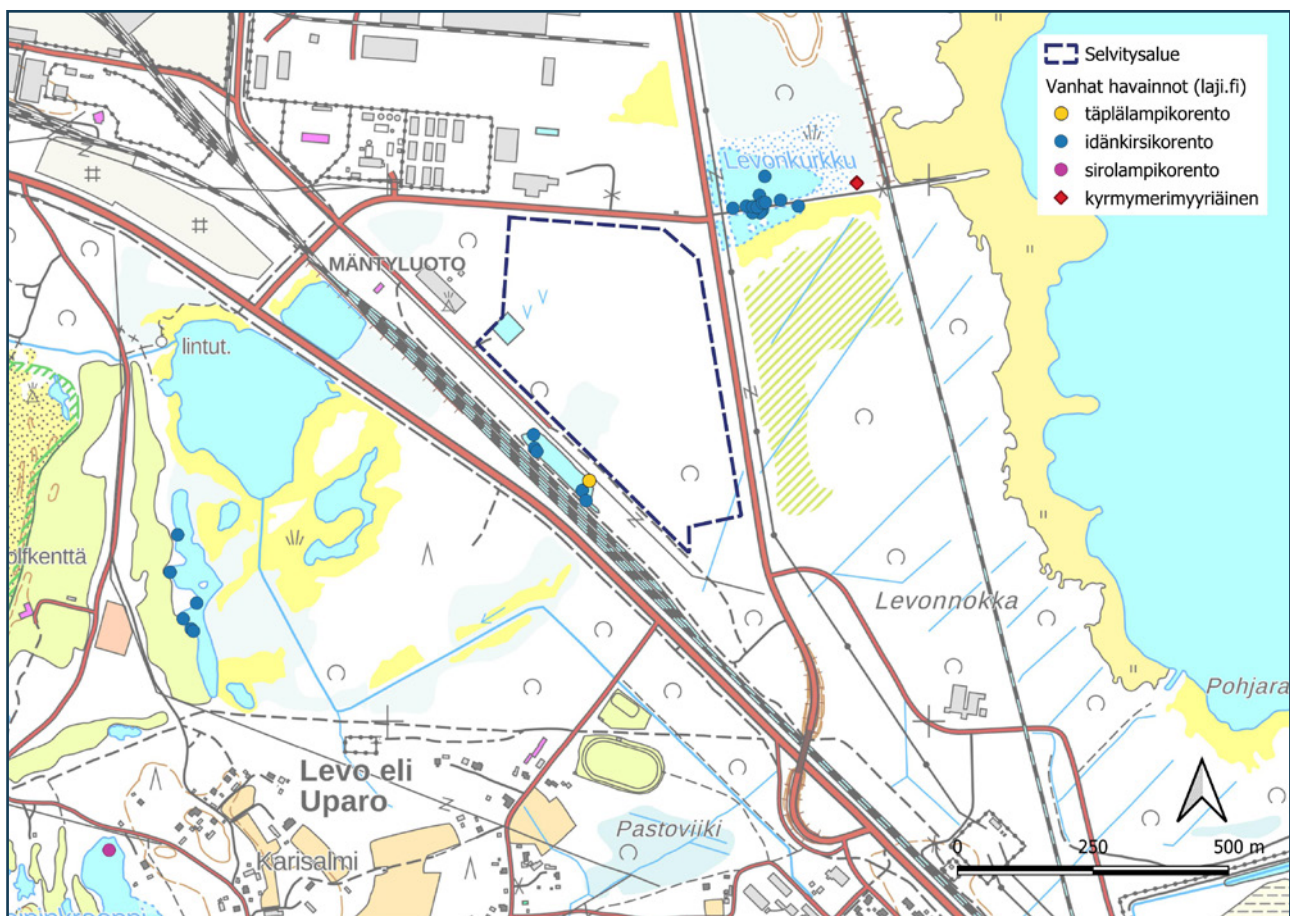
vin harvinaisen ja silmälläpidettävän sänkiökätkökääriäisen (*Gynnidomorpha luridana*) ravintokasveista. Näiden lajien osalta erityisiä maankäytön suosituksia ei ole tarpeen antaa.

Kuva 4. Idänkirsikorento esiintyy selvitysalueella runsaana. Kuva: Hannu Lehtonen 27.8.2025.

Kuva 5. Kohdelajien havainnot vuoden 2025 selvityksessä ja korennoille tärkeät elinympäristöt.

Kuva 5. Lajitietokeskuksen havainnot kohdelajeista (Suomen Lajitietokeskus/Finbif 2025).

7. Kirjallisuus ja lähteet

Friman, M. 2021a:

Idänkirsikorento. Laji.fi lajikuvaukset. <https://laji.fi/taxon/MX.63187> (viitattu 26.11.2025).

Friman, M. 2021b:

Täplälampikorento. Laji.fi lajikuvaukset. <https://laji.fi/taxon/MX.109> (viitattu 26.11.2025).

Friman, M. 2023a:

Lummelampikorento. Laji.fi lajikuvaukset. <https://laji.fi/taxon/MX.107> (viitattu 26.11.2025).

Friman, M. 2023b:

Sirolampikorento. Laji.fi lajikuvaukset. <https://laji.fi/taxon/MX.106> (viitattu 26.11.2025).

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U-M. (toim.) 2019:

Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019.

Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Jalava, H. 2025:

Sänkiökätkökääriäinen. Laji.fi lajikuvaukset. <https://laji.fi/taxon/MX.60067> (viitattu 26.11.2025).

Mäkelä, K. & Salo, P. 2023:

Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023.

Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017:

Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt.
– Suomen ympäristö 1/2017, s. 14–15, 154–176. Ympäristöministeriö, Helsinki.

Suomen Lajitietokeskus 2025a:

Kyrmymerimyyriäinen. Laji.fi lajikuvaukset. <https://laji.fi/taxon/MX.191039> (viitattu 26.11.2025).

Suomen Lajitietokeskus 2025b:

Laji.fi lajikuvaukset. <https://laji.fi/> (viitattu 26.11.2025).

Suomen Lajitietokeskus/Finbif 2025:

Havaintotiedot kohdelajeista selvitysalueelta ja lähialueilta. <http://tun.fi/HBF.113944> (haettu 27.11.2025).

Suomen ympäristökeskus 2025:

Idänkirsikorento, lummelampikorento, sirolampikorento ja täplälampikorento. Syken lajiesittelyt. www.ymparisto.fi/luontodirektiivilajiesittelyt. Päivitetty 11.9.2025.

Wyatt, T. D. 1986:

How a subsocial intertidal beetle, *Bledius spectabilis*, prevents flooding and anoxia in its burrow. *Behavioral Ecology and Sociobiology* 19(5), s. 323–331.

Wyatt, T. D., & Foster, W. A. 1988:

Distribution and abundance of the intertidal saltmarsh beetle, *Bledius spectabilis*. *Ecological Entomology* 13(4), s. 453–464.

Wyatt, T. D., & Foster, W. A. 1989:

Parental care in the subsocial intertidal beetle, *Bledius spectabilis*, in relation to parasitism by the ichneumonid wasp, *Barycnemis blediator*. *Behaviour* 110(1–4), s. 76–92.

SITOWISE